

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PIGTRAAD

Nr. 2 . FEBRUAR 1958
13. ARGANG

UDGIVET AF
KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND

Carl B. Christiansen & Co.
Landlystvej 38
Tlf. 75 11 83 - 75 02 89

Vandfast slibepapir -
Slibeband og sliberonder-
ler til alle formål

Aktieselskabet
**DE KØBENHAVNSKE
FORSTÆDERS BANK**
Glostrup

FR. RYDMANN
Kongevej 151—153
København - Virum

POUL ZACHARIASSEN
Boghandel
Hovedgaden 19 Lyngby

**HERRE- & DRENGE MAGASINET
GINSBORG**
Lyngby Hovedgade 11

„**PARI SALONEN**“
Hovedgaden 19 Mezz. Lyngby

SVEND STENDORF
Textillageret
Ballerup

HAVDRUP BRUGSFORENING

**SPAREKASSEN FOR
PRÆSTØ BY OG OMEGN**

S. V. CLAUSEN
Præsto
Landbrugsmaskiner

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HS. KGL. HØJHED PRINS AXEL

Fondens kontor: St. Kannikestræde 10, Kbh. K. (kontortid: 10—15).
Telf.: Om dagen Minerva 1336, om aftenen Ordrup 5075 — Postkonto 780.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men iøvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øvet aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. — Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var forblevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande — og andre lignende ojemed.

Forretningsudvalget:

Formand: Konsul, sagfører Kaj V. Dahl, Vitus Berings Plads 1, Horsens.
Næstformand: Oberst Fl. B. Larsen, Østerbrogade 28, Kbh. Ø. C. 16.014.
Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, Kbh.
Leder af fondens kontor: Arkitekt H. Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137, Charlottenlund. Ordrup 5075.
Sekretær: Overlærer Johs. Fosmark, Slagelsegade 9, 2., København Ø.

Den øvrige bestyrelse:

Pastor Aage E. Damtoft, Vesterbro 76, Aalborg.

Seminarieforstander, cand. mag. Paul Holt, Århus.

Landsretssagfører Otto Jespersen, Store Torv 16, Århus.

Arkitekt P. A. Johansen, Bernstorffs-lunds allé 80, Charlottenlund.

Oberst K. Kjeldsen, Odense.

Tandteknikermester Leo Kæraa, Banegårdspladsen, Århus.

Bibliotekar O. Leth, Johnstrupsvej 8, Sorø.

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft, de Mezasvej 18, Århus.

Førstelærer P. E. Mahler, Nr. Søby, Fyn.

Fabrikant Poul Møller, Skive.

Læge Børge Næsted, Sadolinsgade 9, Odense.

Boghandler Otto W. Olesen, Rådhusstræde 2, Randers.

Kontorchef O. Olesen, Grønnegade 18 A, Herning.

Landsretssagfører H. Rambusch, Kongensgade 49, Esbjerg.

Pastor Poul Riis, Rosenvængets Sideallé 5, København Ø.

Prokurist Otto Schmidt, Kolding.
Dommer K. Thestrup, M. F., Herning.

FORSIDEN:

Dette særprægede mindesmærke for frihedskampen er skabt af billedhuggeren Charles Machet og er rejst ved landevejen Lyon—Genf for de faldne fra Ain og Haut-Jura. Monumentet er rejst op mod bjerg- og klippevæggen. Mellemrummet er udfyldt med røde sten. Flagstangen ses i baggrunden.

BLADET PIGTRAAD

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 12 numre årligt. Abonnement 15 kr. pr. år (Girokonto 780 kan benyttes ved bestilling af abonnement).

SEKRETARIAT

Ekspedition, abonnements- og annonceafdeling: St. Kannikestræde 10, København K. (kontortid 10-15) Minerva 1336.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør: Overlærer Johs. Fosmark. (Medlem af Dansk Fagpresseforening), Slagelsegade 9, 2. København Ø. Telefon: Øbro 8537 (træffes bedst 17,30-18,30).

FORRETNINGSFØRER FOR BLADET

Arkitekt Henning Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137, Charlottenlund.
Telefon: Ordrup 5075.

TRYKKERI

A/S Folketidendes bogtrykkeri,
Ringsted.

INDHOLD:

Lord og Lady Russel	23
Dansk-norsk fællesfront	25
International conference	25
Årsmøde hos veteranerne	27
Dagbogsblade	27
Prins Axel admiral	32

Lord og Lady Russell

GÆST HOS DANSKE EX-FANGER

Lord og Lady Russell ville besøge København, og hvad var naturligere, end at de var gæster hos de danske exfanger fra de tyske lejre — og det var de i Gjeddegården tirsdag den 28. januar.

Lord Russell ofrede sit embede for gennem bogen „Hagekorsets Svøbe“ at bringe den sandhed frem om nazismen, som var klarlagt i Nürnberg.

Sidst, Lord Russell var her, var Lady Russell også med. Det ligger vel to år tilbage, og det var i anledning af udsendelsen af „Hagekorsets Svøbe“ på dansk.

Da var Lord Russell Studenterefforeningens gæst. Dengang var Lady Russell den formfuldendte, lidt reserverede englænderinde, der vakte opsigt alene ved sin uhyre enkle elegance.

Denne gang havde Lady Russell strøget alt det reserverede. Nu var hun fyr og flamme, og hendes franske elan slog gang på gang igennem.

Lady Russell havde nemlig i mellemtiden forelsket sig i en sag, og den tændte hende til begejstring.

Hun talte om det nye Israel på en sådan måde, at man forstod, at det er blevet hende en livssag at give det nye land en håndsrækning og en vennehilsen.

Lady Russell, der er franskkødt, datter af en marquis, fortalte levende om interessen for Israel.

— Vi var der først så tidligt som 1946, og da var det gamle Palæstina ikke andet end fattige arabere og et land i forfald. Overskuddet ved udgivelsen af „Hagekorsets Svøbe“ gik til

et fond, hvis legater blev uddelt blandt unge jøder, der havde mistet deres forældre i gaskamrene. Vi blev så for få år siden inviteret til Israel — og hvilken forskel! En ung nation med vilje og evne til at bygge op og skabe et frit og forbilledligt samfund.

Vi blev så betagne og begejstrede, at vi besluttede at gøre noget, for at verden kunne få indblik i dette moderne under. Ord alene kunne ikke gøre det, der måtte dokumentariske billeder til, og vi fik startet vor egen lille filmekspedition. Jeg havde aldrig tidligere haft med filmarbejde at gøre, men med kyndig bistand lykkedes eksperimentet.

Jeg håber også, at min film må blive vist offentligt i Danmark, så danskerne kan få et lille indtryk af det Israel, vi så. Et ungt gæstfrit land og et folk, hvor surhed, egoisme, dovenskab og uvilje er ukendte begreber.

— — —

Filmen fortjener også at få succes. Den gav på gribende måde et indblik i et folk, der skaber ørken om til oase. Hvor ørkensandet og stenørkenen før bredte sig, rejser sig nu frodige marker, og tilsyneladende kan det nye Israel høste alt ved Middelhavets bred.

Verden af i dag er fuld af halvsure egoister.

Mødet med Lord og Lady Russell var et møde med to mennesker, der ikke er bange for at lade sig gribe af en stor sag og slå et slag for denne sag.

Bertram Knudsen & Søn

SAXILDHUS
AKTIESELSKAB

Kolding

KONDITORI
HOTEL
RESTAURANT

D. A. K. A.

Lunderskov

**A/S KAALUNDS
FABRIKER
KOLDING**

**EJNAR LUMBYE
UDSTYR - VÆRKTØJ
TELEFON 1058 - 2058
KOLDING**

**A/S SYDJYDSK MASKINFABRIK
KOLDING**

**A/S VEJLE
MÆLKEKOMPAGNI**

**SCHOUS TRÆLASTHANDEL A/S
KOLDING**

**A/S SLOTSMØLLENS FABRIKKER
KOLDING**

**A/S FR. LUMBYE
PAPIR EN GROS - PAPIRVAREFABRIK
BOGTRYKKERI
KOLDING**

**A/S SYDJYDSK TRÆLASTHANDEL
C. F. MÜLLERS EFTF.
KOLDING**

**A/S TH. PETERSEN & CO.
KOLDING**

Dansk-norsk fællesfront i erstatningskravet

Repræsentanter for „Erstatningsrådet for tidligere politiske fanger i Norge“ og „Fællesudvalget for Danmarks tidligere politiske fanger“ har drøftet de fælles principielle retningslinier for de danske og norske ekfangers erstatningskrav over for Tyskland.

Vore principper er fastslået:

- a) ved fælleserklæring af 6. oktober 1956,
- b) i det norske erstatningsråds forhandlinger med det norske utrikesdepartement, og
- c) i det danske fællesudvalgs tilsvarende forhandlinger med det danske udenrigsministerium samt i „Fællesudvalgets kommentarer af 14. oktober 1957 til den tyske erstatningslov af 29. juni 1956“.

Vi ønsker i fællesskab at slå følgende fast:

Vi kræver **ikke** betaling eller erstatning for den enkeltes indsats under krigen, men for de nazistiske overgreb, som hver enkelt har været udsat for. Vi kræver med andre ord erstatning for Tysklands folkeretsstridige handlinger mod civilbefolkningen, d. v. s. for folkeretsstridig arrestation, for tortur og mishandling under forhørene og for retsløsheden og den umenneskelige behandling i de tyske fængsler og koncentrationslejre.

Ud fra denne principielle enighed vil vi understrege det folkeretsstridige i den planmæssige og brutale nazifiseringsproces, som den tyske okkupationsmagt så at sige fra første stund søgte at gennemføre i Nor-

Vi sad hele aftenen og ønskede, at de må få held med deres arbejde.

Aftenen blev på elegant måde indledet af Fællesudvalgets formand, statsautoriseret revisor H. C. Steen Hansen, Ved et samvær bagefter fortalte arkitekt Henning Kornbeck kort om fællesudvalgets arbejde.

ge, og som et samlet folk med fuld ret har værget sig mod.

Vi henviser til det lange tidsrum, der er forløbet siden krigens afslutning og til, at erstatningssagen i første række gælder personer, der har fået helbredstilstanden stærkt forringet. Endvidere henviser vi til, at en tilfredsstillende løsning vel overhovedet er den væsentligste forudsætning for en normalisering af forholdet mellem Danmark-Norge på den ene side og Tyskland på den anden side.

Vi vil derfor anmode vore regeringer om at fremme erstatningssagen mest muligt.

København, den 31. januar 1958.

sign. **Sylvia Salvesen.**

Erstatningsrådet for tidl. politiske fanger i Norge.

sign. **H. C. Steen Hansen.**

Fællesudvalget for Danmarks tidl. politiske fanger.

International konference i LUXENBURG

Mulighed for europæisk fælleskrav

Det ser ud til, at Fællesudvalget har været heldig i udformningen af erstatningskravet til Tyskland, og at formuleringen har store muligheder for at danne fællesstandpunkt for fangernes krav ikke blot fra Danmark og Norge, men også fra andre lande.

Fra en af Ravensbrück-foreningerne i Frankrig foreligger der således et brev af 11. december til Fællesudvalget, hvori det fortælles, at man i de mange franske fangeforeninger tidligere havde svækket egen position

ved, at hver forening indtog sit standpunkt.

Mødet med den danske formulering af erstatningskravet havde skabt en ny situation. Man finder det danske standpunkt moderat, fornuftsbetonet og juridisk godt formuleret.

Mens den franske regering en overgang ikke ville tage sig af sagen, ser det nu ud til, at den vil gå ind for erstatningskravet, da det bygger på enighed blandt fangerne.

Ganske vist forudser de franske fangeorganisationer en vanskelighed, der vil opstå, når man skal forklare den store medlemsskare, at en mand eller kvinde, der er arresteret på grund af race eller livsanskuelse, er bedre stillet i erstatningssagen, end den, der har gjort en indsats.

Konferencen i Luxemburg.

Et andet udslag af det danske arbejde foreligger nu i form af en indbydelse til en international konference om de tyske skadeserstatninger. Stævnet holdes i dagene 21.—23. marts i år i byen Esch an der Alzette i Luxemburg.

Der har tidligere været danske planer om at indbyde til en sådan konference i København, men planerne blev dengang skrinlagt, da man var af den opfattelse, at man på daværende tidspunkt ikke havde arbejdet længe nok med sagen til, at man kunne foreslå et fællesstandpunkt.

Luxemburgs centrale beliggenhed gør vel også stedet til et ideelt samlingssted for en sådan konference. Landets fangeforening omfatter desuden alle de skadelidte, så man skulde synes, man står stærkt med en samlet organisation.

Man samles i en sal i fredsretten, som findes i et bygningskompleks, hvortil hører modstandsbevægelsens nationale museum og mindesmærke for de faldne.

Det er hensigten at nedsætte tre udvalg, nemlig et kontaktudvalg til alle foreningerne, et udvalg for retsspørgsmål samt et presseudvalg.

Det forventes, at Fællesudvalget i Danmark sender tre deltagere til konferencen.

AKTIESELSKABET E. RASMUSSEN

Fredericia Maskin- og Elektrom. Fabriker

FREDERICIA

**Fredericia Byes & Omegns Spare-
og Laanekasse**

TH. WITTRUP

**ULDVARE- OG TÆPPEFABRIK A/S
GREISDALEN - VEJLE**

A/S WINDFELD-HANSENS

**BOMULDSSPINDERI
VEJLE**

M. JØRGENSEN

**FRØAVL & FRØHANDEL
GREISDALEN A/S - VEJLE**

ARSMØDET

i samrådet for
Frihedskampens Veteraner

„Samrådet for Frihedskampens Veteraner“, der er tilsluttet den internationale „World Veterans Federation“, holdt søndag den 19. januar årsmøde i „Kongesalen“ i Frihavnen med mere end 50 deltagere, repræsenterende 25 forskellige organisationer og grupper, udgået af den danske frihedsbevægelse. — Højesteretssagfører Paul Jarling var dirigent. — Formanden, civilingeniør Erling Foss, aflagde en meget udførlig beretning, som godkendtes.

Erling Foss meddelte, at han efter syv års arbejde ønskede at træde tilbage for yngre kræfter, men han lovede i en overgangsperiode at stå til rådighed som hjælper for efterfølgeren. — Til formand valgtes derpå direktør Erik Nyegård, Telefon Fabrik Automatic A/S (Holger Danske-gruppen) og til næstformand Svend Seehusen (redaktør af „Danskere“). Som kasserer genvalgte Brigadeforeningens tidligere landsformand, oberst P. A. F. Norup.

Til medlem af præsidiet nyvalgtes dr. med. Halfdan Lefèvre („den 16.“), og genvalgte redaktør Stig Jensen (nedkastningschef for øerne), forretningsfører B. Lindegård-Olsen (Sjællandske Organisation), sekretær Erik Hartmann (Nationalt Værn), læge Anton Rask (Ranum-konventet) og farver Jacob Jacobsen (Sønderjyske Organisation).

Det gennem de senere år diskuterede spørgsmål om kontakt med tyskere, var et af de mange problemer, der drøftedes på mødet. Man enedes om at se tiden an.

Den nye formand takkede Erling Foss for det pionérarbejde, han havde udført.

Stipendier.

Der kan nu ansøges om stipendier til studieophold i Norge. Stipendierne gives i form af frit ophold med fuld forplejning på „Lysebu“ ved Oslo og kan søges inden for alle samfundsgrupper af enhver, som har en færdig uddannelse. Ved uddelingen vil der blive lagt vægt på, at opholdet sætter pågældende i stand til at gennemføre studier, ansøgeren ikke kan gennemføre i Danmark.

Der uddeles også enkelte opholdsstipendier til „Schæffergården“ til danske, som søger videre- eller specialuddannelse. Ansøgninger må være indsendt inden 6. marts for ophold i efterårssæsonen (september, oktober, november) og inden 1. oktober for ophold i forårssæsonen (februar, marts, april, maj). Ansøgningsskema kan fås ved henvendelse til Schæffergården,

Ermelundsvej 105, Gentofte, telefon Ge. 6065.

En dødsynd at glemme

Den 31. januar var det 25-års-dagen for nazismens magtovertagelse. „Flensborg Avis“ skriver i dagens anledning, at der i dag findes millioner af unge i Tyskland, som kun har vage forestillinger om, hvad der skete i Hitlers Tyskland, og fortsætter:

— De, der har ansvaret herfor, siger, at man skal glemme og ikke rive op i gamle sår. Men intet kan være mere farligt for den tyske nation end at glemme. Manglende oplysning om dette mørke kapitel i tysk historie kunne let føre til mytedannelse. Her må der imidlertid kræves hensynsløs oplysning og erkendelse, for at ingen endnu engang lader sig indfange af så umenneskelige og forfærdende tanker og gerninger, som nazismen har ansvaret for.

Har det tyske folk for alvor vendt nazismen ryggen? Svaret må i det store og hele være et ja. Naturligvis findes der stadig folk, som har svært ved at tage ved lære. Og de prøver — om end forsigtigt — at forsvare Hitler ved at sige, at der „trods alt også fandtes gode ting“ under nazismen. Men sandheden er, at der ikke kan siges et eneste ord til forsvar for nazismen. Dens politik var djævelsk fra først til sidst. At enkelte tyskere stadig ikke vil erkende det, opfordrer til agtpågivenhed over for de kræfter, der forsøger at virke i det skjulte. Tyske demokrater må ikke glemme. Glemsomhed her ville være en dødsynd.

FRIHEDSMUSEET

Frihedsmuseet er åbent daglig fra kl. 11—15, onsdag undtaget. Om søndagen er åbningstiderne kl. 13—17. Adgangen er gratis.

☆

En kendt modstandsmand, dr. med. Halfdan Lefèvre er udnævnt til overlæge ved det nye, store hospital i Glostrup.

☆

Medlem af frihedsrådet, biskop H. Ølsgård, fyldte søndag den 26. januar 70 år.

Dagbogsblade

28/12.

5. maj-penge til danskere, der vil studere i Sverige.

Femte Maj-fonden i Göteborg, i hvis styrelse fhv. nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs har sæde som re-

præsentant for foreningen Norden i Danmark, har foretaget sin 12. uddeling af stipendier til dansk ungdom, som ønsker at studere svensk kultur samt svensk samfunds- og næringsliv.

Stipendierne skal anvendes til studier eller uddannelse i Sverige i 1958.

20/12.

Røre omkring inskription på SS-mands gravsten.

Kirkeministeriet vil i nær fremtid blive stillet over for et vanskeligt spørgsmål om, hvorvidt en gravsten over en dansk SS-mand på en jysk kirkegård må bære indskriften „Det offer var til Danmarks ære“.

Under krigen meldte Hans Jørgen Schmidt, Ørsted pr. Sommersted, sig til SS og blev sendt til østfronten, hvor han blev såret i Kaukasus i 1944 og døde.

Han blev begravet på Bevtoft kirkegård ved Haderslev, og hans forældre rejste en sten på graven med den omfalte inskription.

Efter befrielsen forlangte pastor A. Nissen og menighedsrådet med henvisning til et kirkeministerielt cirkulære om, at monumenter på kirkegårde ikke måtte bære forargelige inskriptioner, at indskriften blev fjernet, og den blev cementeret til.

Nu har forældrene imidlertid trukket bogstaverne op igen. De mener, at Danmarks officielle holdning overfor kommunismen er blevet ændret, således at deres søn, der faldt i kamp mod kommunismen, nu har krav på den æresbevisning, som ligger i inskriptionens ord.

Præsten og menighedsrådet har sendt forældrene et brev, hvori de kræver indskriften slettet inden 1. marts 1958. Hvis det ikke sker, vil de forelægge sagen for kirkeministeriet og anmode om tilladelse til at fjerne stenen.

Forældrene holder på deres ret til at lade indskriften stå og har ikke i sinde at bøje sig.

23/12.

SS-bøddel fra udslettelseslejr for retten.

Anklagemyndigheden i Ansbach i Bayern forbereder en proces mod den fhv. SS-oberst Karl Cchmielewski, som fra 1939 og til foråret 1942 var leder af underlejren Gusen i Under Mauthausen. Han skal i denne udslettelseslejr have begået talrige mishandlinger og andre forbrudelser.

Da den tidligere chef for Mauthausen-lejren ikke længere er i live, er Cchmielewski formentlig den blandt de for begivenhederne i Husen 1 ansvarlige, der har højeste rang. Ifølge det foreliggende materiale er der i Gusen 1 tale om tusinder af henrettelser.

Det vides ikke, hvor mange ankla-

gede der vil blive tale om, idet foruden Schmielewski talrige andre skal drages til ansvar.

23/1.

Hitler ned i 5 kroner.

Bogauktionen hos Hee fortsattes i går. Mellem bøgerne var en tysk udgave af Hitlers „Mein Kampf“, München 1931. Disse udgaver har før været oppe i store priser. I Tyskland har ikke mindst amerikanerne været ivrige købere, og ikke sjældent betalt et par hundrede kroner for bogen. I går gik den beskedent for 5 kroner.

31/1.

Et slagtilfælde ramte Heinkel.

En af Nazi-Tysklands mest kendte flyvemaskinekonstruktører og -fabrikanter, Ernst Heinkel, døde i går i Stuttgart af et slagtilfælde 70 år gammel.

På Heinkels flyvemaskinefabrik ved Oranienburg, der fra 1942 blev underlagt kz-lejren Sachsenhausen, arbejdede til enhver tid ca. 8.000 kz-fanger, og døden høstede her flittigt med sin le.

31/1.

Fra København til Bonn.

Vesttysklands ambassadør i Danmark, G. F. Duckwitz, blev i dag udnævnt til chef for det vesttyske udenrigsministeriums kontor for østlige anliggender, der beskæftiger sig med forholdet til Sovjetunionen og de østeuropæiske lande.

Under den tyske besættelse var Duckwitz i Danmark, og det var ham, der i 1943 gav Hans Hedtoft advarsel om at få etableret jødernes masseflugt, fordi Hitler havde givet ordre til at iværksætte en jøde-aktion. Advarslen kom så betids, at 5500 jøder nåede velbeholdne over Øresund til Sverige, og det lykkedes kun tyskerne at arrestere og deportere 477. Ved krigsafslutningen spillede Duckwitz ligeledes en betydelig rolle, idet han før kapitulationen tog til Sverige og førte forhandlinger med statsminister Per Albin Hansson

om Sveriges intervention, såfremt tyskerne fortsatte kampen i Danmark.

Duckwitz blev i landet efter kapitulationen, og fra 1947 virkede han som uofficiel repræsentant for det vesttyske industri- og handelskammer. I 1950 blev han handelsattaché ved det nyoprettede generalkonsulat, og i to år derefter var han konsul i Helsingfors. I 1955 kom han atter til Danmark og afløste dr. Nöldeke som Vesttysklands ambassadør i Danmark.

1/2.

Legat til ære for modstandskampen.

Et legat på mere end en halv million kroner og med usædvanlige bestemmelser for uddelingen kommer nu dansk ungdoms uddannelse til gode. Legatet er stiftet af ingeniør Heinrich Wulff, som døde i 1955 i en alder af 76 år.

Legatet hedder „Mindelegat om Danmarks ungdom 1940—45 stiftet af ingeniør Heinrich Wulff“. Dets kapital er på 547.000 kroner, og der gælder den ikke sædvanlige regel for uddelingen, at det ikke blot er renterne, der uddeles, selve legatkapitalen skal efterhånden bruges, således at hele kapitalen vil være sluppet op i året 1981.

Legatstifteren var en af cigarfabrikant P. Wulffs fem sønner. Han uddannede sig herhjemme som teknisk ingeniør og udvandrede i 20'erne til Argentina. Derovre blev han sportsdirektør og tjente en stor formue. I begyndelsen af 30'erne kom han hjem. Han var stærkt fædrelandssindet, og frihedskampen begejstrede ham. I sit testamente satte han modstandsbevægelsen dette smukke minde, det store legat til ungdommens uddannelse.

5/2.

Hæftestraf for læserbrev i »Information«.

Den tidligere landsformand for landsforeningen „Gestapofangerne“, instrumentmager Viggo Clemmensen, er i byretten blevet idømt 30 dages hæfte for et læserbrev i „Information“ d. 9. november sidste år. I brevet gentager Clemmensen forskellige injurerende påstande om professor Ove Hoffs forhold til landsforeningen, som et par dage forinden havde indbragt Clemmensen 20 dagbøder a 10 kr.

Foruden hæftestrafen dømtes Clemmensen til at betale 200 kr. til dømmens offentliggørelse og 200 kr. i sagsomkostninger.

Viggo Clemmensens var også krævet dømt for at have inspireret til en urigtig omtale af injuriedommen i „Social-Demokraten“, men på dette punkt blev han frifundet.

7/2.

Dansk krav til Tyskland på 11 milliarder kr.

Stats- og udenrigsminister H. C. Hansen var i går eftermiddags til samråd med finansudvalget om den erstatning, man fra vesttysk side er gået ind for at betale i anledning af de tyske flygtninges langvarige ophold i Danmark. Det drejer sig om 160 mill. kr., og der er endnu en rate på 24 mill. kr. tilbage.

Med hensyn til gælden på 11 milliarder kr. fra besættelsen er der ikke truffet nogen endelig afgørelse. På dette område er Danmark i pulje med andre tidligere tysk besatte lande. I politiske kredse mener man dog ifølge RB, at der ikke er større udsigt til tilbagebetaling på den konto.

9/2.

Tysker-leverandørerne måtte tilbagebetale 130 millioner til staten.

En af besættelsestidens mest livskraftige reminiscenser forsvinder ud af verden den 31. marts. På denne dato standser revisionsudvalget for tyske betalinger uigenkaldeligt sin virksomhed efter 13 indbringende år, som kort lader sig således resumere: 50.000 sager er gennemgået, udgifterne hertil har beløbet sig til 6,2 millioner kroner — og urimelige avancer på i alt 130 millioner kroner er blevet tilbagebetalt statskassen.

De penge, det drejer sig om, blev af besættelsesmagten anvist på en særlig konto i Nationalbanken, således at det i virkeligheden var den danske stat, der betalte.

14/2.

4 millioner kroner til tyske kz-ofre.

Vesttyskland har nu udbetalt ialt godt 4 mill. kr. i hjælpeydelse til overlevende fra de berygtede „videnskabelige“ eksperimenter i de nazistiske koncentrationslejre, hedder det i en FN-rapport, der blev udsendt i går.

De vesttyske myndigheder har underrettet generalsekretær Dag Hammar-skjöld om, at de pr. 15. november 1957 havde modtaget ialt 1.537 ansøgninger om sådan hjælp. Heraf var 830 foreløbig behandlet, og i 427 tilfælde var hjælp ydet, mens 403 ansøgninger var blevet afvist.

Gennemsnitligt er hjælpeydelse på ca. 10.000 kroner, men de enkelte udbetalinger kan variere fra omkring 3.000 til 40.000 kroner.

Ifølge den vesttyske lov om erstatningsydelse til ofre for nazistisk forfølgelse, kan regeringen yde økonomisk hjælp som anerkendelse af en moralsk forpligtelse, men uden at anerkende juridisk bindende krav fra de skadelidte.

HARALD ERNSTSEN
Landinspektør
Vejle

A/S VEJLE
MARGARINEFABRIK

DANSK HERREKONFEKTION
Grønnegade 22 - Vejle

HANS JESSENS
MASKINBYGGERI
Vejle

ANDERS BACH A/S
Vejle

H. H. LARSEN & SØN
Vejle

TH. HOLMSKOV & CO.
Telf. 4700
Vestre Engvej 18 - Vejle

BØJE & BRØCHNER A/S
Vejle

C. V. CHRISTENSEN
Blikkenslager og installatør
Ørstedsgade 4 - Vejle

CONTINENTAL VIN-IMPORT
Vejle

BUNDGAARD ANDERSENS
EFTF. - VEJLE

AUGUST HANSEN
Farvehandler
Vestergade 29 - Vejle

VEJLE ISFABRIK

Vejle Amts Folkeblad
Syddøstjyllands største blad

AKTIESELSKABET
VEJLE ALBUMINFABRIK

AKTIESELSKABET
BAGERMESTRENE'S RUGBRØDSFABRIK
LEERBÆK MØLLE
VEJLE

A/S CHARLES HINDBORG
Papirposefabrik
Telefon 37 Vejle Telefon 38

A/S AUTOGAARDEN
Aut. Volvo forhandler — Salg — Reparationer — Service
Enghavevej 30 - Vejle

A/S VEJLE TRÆLAST & KULKOMPAGNI

AKTIESELSKABET
VEJLE SAALELÆDERFABRIK

BERTEL NIELSEN
Bygmester
Fredericiavej — Vejle

THISTED & WARRER
VEJLE

VEJLE DAMPVÆVERI A/S

OSCAR CHRISTENSEN
KOLDING

**FÆLLESFORENINGEN
FOR DANMARKS BRUGSFORENINGERS
FABIKKER - KOLDING**

**„ALT FOR DAMERNE“
TRICOTAGE - DAMELINGERI**
Dæmningen 43 — Vejle

**TH. LISSAU
JYDSK RULLEGARDINFABRIK**
A/S - VEJLE

CHR. SCHJØTHS EFTFLG. A/S
Kulimport
Vejle

**ISENKRÆMMER
CHRISTIAN CHRISTENSEN**
v/ Svend Kjeldgaard
Vestergade — Vejle

N. GRAVESEN
Tømrermester
Stadions Allé 36 - Aarhus

H. C. MØLLERS EFTF. A/S
Erik Bøghsvej 8 - Aabyhøj

SPECIAL-SMØRREBRØD
Sdr. Allé 2 — Aarhus

**M. H. JÆGER
AARHUS PENGESKABSFABRIK**

**A/S AUNING SAVVÆRK &
TØMMERHANDEL**

Dansk Kafferisteri

AKTIESELSKAB
KOLDING

ROBERT J. WILLUMSEN
Fabrikation af skjorter og sportsbeklædning
Strikvarer en gros
GRØNNEGADE 18—20 — TELEFON 1600 - 3372 — VEJLE

ARBEJDERNES ANDELS BOLIGFORENING
AARHUS

ÆBELTOFT SKOFABRIK

HAARBY KETCHERFABRIK
P. Klüver
Telefon 276

**INDUSTRI TEKNIK
AKTIESELSKAB**
Grenåvej 127, Risskov

H. M. Hildebrandt

Murermester
Haarby

A. MIKAEL LAURSEN
Sct. Pauls Kirkeplads 9
Telefon 3 30 55 — Aarhus

ARNE CHRISTIANSEN
Holbæks Herreekviperings
Assens

PER AARSLEFF
Civilingeniør
V. Allé 20 - Aarhus
Telefon 3 46 38

**AKTIESELSKABET
ASSENS ELEKTRICITETSVÆRK**

Prins Axel nu admiral

Kun kongen og forsvarschefen har i forvejen den fulde admiralsgrad

Kongen har nu udnævnt prins Axel til admiral. Hermed har prinsen nået samme høje rang inden for flåden som i sin tid hans fader, prins Valdemar. Det er iøvrigt en ganske overordentlig sjælden udmærkelse, prinsen nu har fået inden for det værn, som altid har stået hans hjerte så nær. Den fulde admiralsrang har i forvejen kun kong Frederik og forsvarschefen, admiral E. J. C. Qvistgaard.

Det er nu mange år siden, at prins Axel har gjort daglig tjeneste inden for søværnet. Men da han i sin tid skulle have en uddannelse, hvad var da mere naturligt for prins Valdemars søn, end at blive søofficer. Alleerede i 1908 blev han sekondløjtnant, og siden er prinsen avanceret støt op gennem graderne, indtil han kort efter befrielsen blev udnævnt til vice-admiral, samtidig med at daværende kronprins Frederik blev kontreadmiral.

Prins Axels gerning skulle imidlertid i første række komme til at falde inden for erhvervslivet. Men havde ikke etatsråd H. N. Andersen i sin tid opfordret ham til at træde ind i ØK, er det så temmelig givet, at prinsen ville være blevet tjenstgørende officer med admiralsrang, og alle hans gamle venner inden for flåden ønsker intet hellere, end at det var sket således. De fremragende evner, han har lagt for dagen som direktør i ØK, som organisationsmand og som en slags kongelig, rejsende ambassadør for Danmark, kunne flådens folk godt have tænkt sig, at prins Axel havde brugt fuldt og helt inden for søværnet.

Som bekendt er prins Axel protektor for Kammeraternes Hjælpefond.

Døden kom på larvefodder

FN-rapporten om Ungarn.

Det er selskabet for frihed og kultur, der har udsendt FN-rapporten i den her foreliggende udgave. Den giver et godt indtryk af forudsætningerne for den ungarske opstand, og den skildrer opstandens forskellige faser på en rolig og saglig måde. Der er ikke gjort noget forsøg på at dramatisere stoffet. Men alligevel sidder man med sorg og smerte i sit sind, når man har læst rapporten. Et stort ønske vokser i ens sind: At ungarernes lidelser ikke må have været for-gæves, og at de inden længe må få lov at leve som et frit folk. — Og man fyldes af en stor taknemlighed over, at vi har alle et frit folks store, store rettigheder. Måtte vi på den mørke ungarnske baggrund skønne vel på dem!

CHRISTEN KROGH.

Brugte frimærker.

Jeg samler på alle slags brugte frimærker og beder alle læsere om at sende afklippede frimærker fra breve og kort til mig.

Det er „Den døve“ fra Sachsenhausen, 74306.

Om nogle har gode læsebøger at undvære, vil jeg være glad for at modtage dem.

Tak for de frimærker, jeg fik i 1957.

Edvard Christensen,

Gl. Kongevej 49 4, København V.

Einer spinnit immer.

(I oversættelse: Een spinder stadigvæk). — Således stod der på den hvidkalkede væg oppe på een af belægningsstuerne i Vester Allé's kaserne i Århus — den 19. september 1944.

— Det var noget af det første, jeg bemærkede, da jeg, sammen med mine politi-kolleger, var ført derop, som fange af de tyske soldater under Danmarks besættelse.

Ovenover de her anførte ord (Einer spinnit immer) var der, med blåkridt, tegnet et edderkoppespind i hvis midte der sad en meget stor edderkop, hvis bagkrop var tegnet med rødt kridt — med et hvidt kors i midten — altså som et Dannebrogslag. — Edderkoppen var travlt beskæftiget med at reparere nogle iturevne masker i nettet.

Det har formentligt været en tysk soldat, der ikke har været alt for nazistisk indstillet, og som med sin tegning har villet illustrere den danske modstandsbevægelse — og den meget store del af det danske folk, som bødede de skader i det danske net, som tyskerne havde forvoldt.

WILLADS JENSEN.

Rundt tal.

Torsdag den 6. marts fylder den vennesele formand for Gestapofan-gernes Sjællands-afdeling, Niels Stampe, 75 år.

Kammeraternes Hjælpefond

er de raske kammeraters hilsen til de syge.

Mærkaterne fra Kammeraternes Hjælpefond kan fås gennem kontoret, St. Kan-nikestræde 10, K.